

Temat: Fotografia jako kontekst literatury w edukacji polonistycznej.

Celem pracy jest zbadanie na konkretnych przykładach tekstów, jakie związki łączą fotografię i literaturę. W pierwszej części rozprawy doktorskiej autorka przybliży dotychczasowe wypowiedzi ekspertów z zakresu teorii literatury, kultury i sztuki na temat interpretowania fotografii oraz wylicza różne metody i sposoby “czytania” fotografii. Ustala, że nie istnieje metodologia czytania fotografii, a interpretacja zdjęć jest procesem bardzo indywidualnym, opartym na emocjach i nie podlegającym wartościowaniu. W części pierwszej zostały przedstawione i uporządkowane sposoby “obecności” zdjęć w literaturze oraz analiza zmian, jakie zaszły w postrzeganiu medium fotograficznego, gdy w wyniku rozwoju technicznego fotografia cyfrowa stała się podstawą funkcjonowania przestrzeni wirtualnej.

Druga część pracy prezentuje interpretacje tekstów kultury, w których autorka przygląda się roli, jaką odgrywa fotografia w konkretnych przykładach literackich. Odróżnia “współtworzenie” od “użycia” fotografii w tekście literackim. Bada gatunek ekfrazy fotograficznej na przykładzie wierszy Wisławy Szymborskiej, odkrywając w tych tekstach cechy fotograficzności. Analizując związki tekstu i obrazu w *Matka odchodzi* Tadeusza Różewicza i w *Falszerych pieprzu* Moniki Sznajderman sprawdza granice współtworzenia w utworach z pogranicza gatunków autobiograficznych. Autorka opiera swoje interpretacje tych tekstów o zagadnienia związane z pamięcią i postpamięcią. Kolejny rozdział poświęcony jest analizie motywu fotografii cyfrowej w poezji najnowszej. Autorka odkrywa, że reakcja literatury na zmianę nośnika z analogowego na cyfrowy była stopniowa. Najwięcej uwagi skupia jednak motyw fotografii jako głównego budulca przestrzeni wirtualnej. Mowa tu o wierszach Dąbrowskiego, Świetlickiego, Lipskiej i Bargielskiej. Pierwszy poeta zafascynowany nowymi możliwościami przedstawienia wiąże ten motyw z przemijaniem. Świetlicki otwarcie krytykuje bezmyślne i szkodliwe postawy użytkowników Smartfonów i Internetu. Ewa Lipska zapożyczając język - slogan internautów, snuje rozważania na temat wirtualnych romansów, a Bargielska, nie odnosząc się do motywu fotografii wprost, tworzy poetyckie selfie.

Ostatnia część pracy poświęcona jest zagadnieniu interpretacji fotografii w szkole. Autorka pokazuje, gdzie w podstawie programowej znajdują się zapisy uzasadniające kształcenie umiejętności “czytania” obrazu fotograficznego. Wśród gotowych rozwiązań dla

nauczycieli można odnaleźć “wskazówki”, jak w ramach systemu uczyć alternatywnie, wolnościowo i swobodnie. Opisane lekcje i warsztaty bazują na tekstach analizowanych w części pierwszej-teoretycznej i części drugiej- interpretacyjnej.